

jelentés
a KPVD SZ. VÖRÖS METEOR TE.

DIOGENÉSZ

barlangkutató csoport

1979.
évi munkájáról

Csoportunk 1979 évi tevékenységének céljából a következő feladatokat tűstük ki:

- A Pónapatáki víznyelő - szifonjának rendszeres visszint-
mérése,
 - ben a fix mérési pontok további
elhelyezése,
 - ben a továbbjutás lehetőségének
kutatása,
- A Diósi II. és III. sz. víznyelők bentése,
- A munka folytatása a Csarvaszetetői víznyelőben,
- Terepbejárás és barlangfelmérés a Csánya-völgyben,
- Részvétel az MMEK különböző rendezvényein,
- Hazai és nemzetközi kapcsolataink kibővítése, általunk
nem ismert barlangok felkorecése.

Most az esztendő végén elmondhatjuk, hogy a feladatokban megfogalmazott célokat teljesítettük.

Látásunk továbbra is közel hász fő.

As MHEI-be három tagunk kérte felvételét.

egész éven át folyamatosan regisztráltuk a Pónspataki vny. szifonjának visszintjét.

Tovább bontottuk a Diósi II. sz. vny. kráterét.

Részt vettünk az Országos Barlangostalálkozón, Aggteleken.

Áprilisban - az Alba Regia csoport vezetésével - a Tési fennsík karsztjával ismerkedtünk.

Májusban - román barlangkutatók vendégeként - a Szeklek barlangjában tárástunk.

Nyári táborunkat július 28 - augusztus 12 között tartottuk a Kővesváradnál réten, Répáshután.

Augusztus végén - lengyel barlangkutatók közreműködésével - a SHISZNA barlangban jártunk.

Kutatási területünk

továbbra is a Rejteki-munkásház - Hajla völgy - Mór völgy
- Tebe puszta - Balla völgy - Répásbuda - Rejteki munkásház
által határolt terület, melyen négy fontosabb objektumot
tartunk számon.

- I. Szarvacetetői víznyelő
- II. A Csúnya völgy és barlangjai
- III. Pénszpatoki víznyelőbarlang
- IV. Hícs-pataki I.-II.-III. sz. víznyelők

I. Szarvaszetési viszonyok:

Terveinknek megfelelően ezt a munkahelyet a tábor idején bontottuk. egyrészt azt a hasadéket kitéjtettük ahol avis eltűnik, másrészt a talppont agyagrétegét bontottuk meg. A tábor ideje alatt továbbjutni nem sikerült. A vésés ugyan eredményesnek bizonyult, de csak nagyon lassan tudunk haladni. A talppont vödöröse - ami a kitermelt mennyiséget illeti - eredményesebb volt, de az agyag elhelyezése már az első het végén nehézséget okozott.

Mindenesek ellenére a munkahelyeket tisztónak ítéljük. Különösen azt a pontot, ahol a patak elhagyja a jelenlegi barlangjáratot. Itt csupán egy egyméteres szakaszt kell kitéjtani ahhoz hogy továbbjussunk.

Semélyük jövőre sikerülni fog.

II. A Csónya völgy és barlangjai:

As itt végzett munkát az idő is gátolta, hogy a túszértegi veszélyesége miatt csak kétvégig lehetett azó terepbejárásról. Pedig a néhány érdekese - de járhatatlan akrotti - sziklaképződék mellett, van egy-két kiemeltü barlang is. Aggelőre azonban nem sikerült olyan képsédmányre bukkanni, amely a völgy mindkét oldalán fellelhető, és bizonyíthatóan ugyanazon objektumhoz tartozó lett volna.

A területen azonban még vannak bejáratlan részek is, mivel a terepünköt nagy körültekintéssel végezzük. Léven azó kiemelt jelentőségü természetvédelmi területről.

III. A Fénspataki víznyelő:

Legfontosabb munkahelyünként tartjuk számon, és ezt a belefektetett munkánk is tükrözi.

Az egész év folyamán rendszeresen regisztráltuk a szifon vízszintjét. Érdekeség, hogy az idén elmaradt a június elejére várt vízszintemelkedés. A tavaly decemberben kialakult jégdugót csak január végén sikerült megszüntetni. Nyári táborunkban új szivattyúállást készítettünk, és megépítettünk egy kb. 200 m² víz befogadására alkalmas gátat. Az augusztus 10.-i felhőszakadékkor 4-5 m. széles, és 40 m hosszú, helyenként 1,5 m mély tó keletkezett. A jelenlegi előtt újabb gát építését is tervbe vettük. A Nagy Fal aljáig telefont szereltünk be. Folyamatosan emeltük át a vizet a völgybe, és szinte folyamatosan csökkent a szifon vízszintje is. A szivattyúság idején több mint két métert csökkent. A szivárgó vizek csak egy hét elteltével növelték a barlangi patak hosszát. Ennek teljes megszüntetése érdekében a kifolyó tömlőt meg kell hosszabbítani.

Sikeresen folytattuk a fix mérési pontok fúrását és cementezését; már a Nagy Fal közepén tartunk az elhelyezésükkel. Itt különösen nehéz körülmények között dolgozunk, mivel csak hevederben, kötélfüggesztéssel lehet fúrni. A jelenlegi tempót tartva remélhető, hogy jövőre befejezzük a főpoligon elhelyezését, és végre - egyértelműen és bizonyíthatóan - megállapítható lesz a barlang mélysége. Közvetlen a szifon hasadékanak tetején - -55 m.-en - megépítettük a stéget, melyről hágsó vezet a vízszintig. Ide újabb stéget tervezünk. A fix szöghős egy kétszteres mérőlécezt szereltünk, így pontosabban mérhetjük az ingadozást.

A vízszint süllyesztése után feltűnt, hogy a szifon hasadékanak egyik vége - egy adott szintben - mederhordalékkal van kitöltve. További vizsgálatok tárgya annak eldöntése, hogy ez milyen kiterjedésű, és bontható-e. Reméljük hogy szifonkerülő járatra bukkantunk.

IV. A Miospataki visnyelők:

A II. sz. barlang kráterében az egész tábor idején dolgoztunk. Egyrészt kitermeltük tavaly óta behordott anyagot, másrészt tovább mélyítettük. Újabb 1,2 métert haladtunk lefelé. Itt azonban egy közel félkörméteres kő akadályozza a további süllyesztést, amit sem feldarabolni, sem kiemelni nem tudtunk.

A viszonyok eltérést a patak csekély hozama miatt csak egyetlen alkalommal regisztrálhattuk megbízhatóan, egy hat órás felhőszakadás után.

	felszínen	barlangban
1979 VIII. 10	36) 1/p	9) 1/p

A kráter mind nagyobbá váló átmérője miatt egyre nő az omlásveszély. Provisórikus támat készítettünk a kisebb kőhullás megakadályozására. A teljes kiácsolást csak akkor végezzük el, ha már meghatározható lesz a teljes viszonyviség eltűnésének helye.

A III. sz. barlangban a talppont benté-
sával kísérletetünk, de sajnos nem jutottunk tovább.

Augusztus végén egy hetet töltöttünk a Gliwicei barlangkutató klub nyári táborában, Zakopanében. Ezen idő alatt lehetőségünk volt a Lengyel Tátrában, az 1703 m. tszf. magasságban nyíló ŚMIAZNA / Havas / barlang bejárására. Az expedícióban 15 fő vett részt. Közülük öten 340 méterig jutottak le, öten pedig elérték a 783 m. mélyen lévő szifont.

A barlang a Magas Tatra É.-i oldalán kitükkönő mészkőben képződött, és a Dolina Matej Lakin keresztül közelíthető meg. Bejárata alig 1 m² felületű. Feltárása 1959 - 1961 között történt meg, 638 méter mélységre. 1966 - 68 között fedezték fel fel a felső - J. nad Kotlinamy / bejáratot, így alakult ki a jelenlegi 783 méteres mélysége.

A barlang nevét adó hófal,^{cs} a Nagy Kémény után további 180 métert ereszkedve értük el a patakmedret. Innen a II. Bivakig jobbra csak kisebb mászásokat találni, lefelé és felfelé vegyesen. A Bivaktól kezdődik az újabb kürtöcsor, egészen az V. vizesés aljáig. Innen a szifonig már csupán egyetlen onladékoszt kell átmászni.

A vállalkozás húsz óra hosszat tartott, ebből nyolc óra volt a lefelé vezető út.

A felkészülést előre kidolgozott edzésterv alapján végeztük. A fényképek a táborban, a bejáratnál, és a patakmederben készültek.

Az edzéstervet ifj. Venkovits István, a fényképeket Homocsek Gábor, Vámos János és Thieme A. készítette.

Kutatási programunk 1963-ban is
nagyarányos területünkre terjed ki.

Konkrét céljaink:

- továbbjutás a Szarvaszetői víznyelőben,
- a terepbejárás, felderítés befejezése a
Csúnya völgyben,
- a Péncspataki víznyelőben a vízszintmérés
folytatása; a főpölgén elhelyezése és
bemérése,
- a Diós pataki II. sz. barlang kráterének
mélyítése; további bontás a III. sz. bar-
langban.

A feladatokat hetvégi munkaturákon, illetve táboraink során
fogjuk elvégezni.

Tovább folytatjuk a területünkön kívül eső barlangok bejárá-
sát, megismerését.

Augusztusban - egy hetes mozgótábor keretében - bolgár bar-
langkutatókat látunk vendégül.

Taglétszámunk mérsékelt arányú növelését tervezzük.

Folyamatosan résztvevünk az MKM által rendezett előadás-
kon, találkozásokon.

Megköszönjük mindazok segítségét,
akik szakmai és technikai tanácsaikkal, személyes
kapcsolataik felhasználásával, ill. egyéb módon
hozzájárultak csoportunk, a KPVDSZ Vörös Meteor
" DIAMOND "
csoportjának eredményes működéséhez.

Budapest, 1979 december.

Thiemo András
csoportvezető

**A Pénszpetaki viaszoló szifonjának
vizessintje 1979 január 1 - december 31 között.**

I.	11	nincs adat	VII.	1	- 71,4	m.
	14	"		8	- 71,4	"
	27	"		28	- 71,8	"
II.	10	- 71,8		30	- 72,4	"
	24	- 70,2	VIII.	1	- 72,95	"
III.	9	- 69,9		3	- 73,-	"
	11	- 69,9		4	- 73,1	"
	18	- 69,5		5	- 73,12	"
	25	- 69,3		9	- 72,96	"
IV.	1	- 68,9		11	- 72,9	"
	3	- 68,9		19	- 71,8	"
	5	- 67,4	IX.	2	- 72,0	"
	7	- 66,8		8	- 72,6	"
	21	- 66,2		22	- 73,0	"
V.	6	- 66,3	X.	7	- 72,95	"
	15	- 66,1		20	- 72,05	"
	26	- 66,2	XI.	4	- 72,23	"
VI.	3	- 66,9		18	- 69,5	"
	16	- 67,4	XII.	2	- 73,04	"
	28	- 71,1		16	- 71,85	"
				29	- 71,4	"
				31	- 70,9	"

" 0 " pont: A Nagy Fal teteje

A penzpatoki szifon vízszintje

